

Київський університет імені Бориса Грінченка

ПРОГРАМА

фахового випробування

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія (спеціалізація: французька мова і література)

ОР: „Магістр”

На базі: ОКР „Бакалавр”

**За умови ліцензування*

ПОГОДЖЕНО

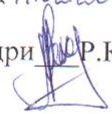
Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

 О.Б. Жильцов

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

протокол №7 від 11.02.2016

Завідувач кафедри Р.К. Махачашвілі

Київ 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування з **французької філології** проводиться в **усній формі** індивідуально для кожного абітурієнта, його хід фіксується та результати записуються у протоколі. Спілкування під час випробовування проводиться **французькою мовою**.

Лінгвістична підготовка філологів в університеті включає мовний і мовленнєвий компоненти, що розглядаються як взаємопов'язані і взаємообумовлені аспекти іншомовної комунікації. Під час фахового випробування перевіряється рівень оволодіння мовною (лінгвістичною) і мовленнєвою (комунікативною) компетенціями абітурієнта.

Відповідно чітко виокремлюються дві позиції – *знання мови* як системи (тобто про мову), мовних одиниць та їх функцій в іншомовній комунікації, та *володіння мовою* як здатність спілкування, вираження думки та уміння здійснювати усі види мовленнєвої діяльності.

Враховуючи особливості філологічної підготовки в університеті, фахове випробування до магістратури ґрунтується на теоретичній та практичній попередніх складових і передбачає визначення у вступників достатньо високого рівня лінгвістичних знань, сформованості мовних навичок, практичного володіння усним і писемним мовленням (на рівні C1 за шкалою Ради Європи), що засвідчує готовність вступників до здобуття освітнього рівня „Магістр”.

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Особи, які вступають до магістратури, повинні володіти комплексом іншомовних знань, умінь і навичок, необхідних для навчання за обраним напрямом та проведення магістерського дослідження.

Під час фахового іспиту з французької філології вступники повинні продемонструвати:

- вільне володіння французькою мовою, уміння розкривати суть поставленої проблеми, вільно і спонтанно виражати думки засобами іноземної мови;
- вміння аналізувати та інтерпретувати лінгвістичні явища і факти;

- уміння висловлюватися з необхідним ступенем тематичної складності і деталізованості, демонструючи вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності;
- гнучке використання французької мови в контексті проблемно-комунікативної ситуації навчально-академічного та професійного характеру;
- багатий лексичний запас французької мови, вільне використання лексики та філологічної термінології, сформованість граматичної компетенції.

Перевірка знань з французької філології ґрунтується на змісті базових теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр”, зокрема фонетика, граматики, лексикологія та стилістика іспанської мови, основи теорії перекладу та міжкультурної комунікації, основи літературного аналізу, лінгвістичного аналізу тексту.

Фонетика французької мови

- Особливості артикуляції та функціонування приголосних.
- Особливості артикуляції та функціонування голосних.
- Складоподіл слова.
- Наголос у слові, фразі та реченні.
- Просодична система. Інтонація.

Грамматика французької мови

1. *Системний та структурний підходи до вивчення мови:* поняття системи та структури, рівні мови, одиниці мови, поняття міжрівневого ізоморфізму, план змісту та план вираження мовних одиниць.
2. *Грамматичні категорії та їх реалізація:* граматична категорія як сукупна система виразу узагальненого граматичного значення, референційні та сигніфікативні граматичні категорії, опозиційна основа граматичної категорії, типи опозицій.
3. *Основні критерії виділення частин мови.* Різні підходи до визначення поняття "частина мови" в французькій мові.
4. *Грамматичні категорії іменника: категорії числа та відмінка:* формальні та функціональні ознаки категорії числа, проблема значення числа у різних підкласах іменників, теоретичні інтерпретації категорії відмінка в іспаністиці, проблема значення - синтетичного відмінкового формату.

5. *Граматичні категорії дієслова в іспанській мові: категорії часу, виду, стану*: проблема загальнопоняттєвої категорії часу та категоріальних дієслівних систем часу, абсолютні та відносні значення часових форм дієслова, граматичний вид та лексичне значення дієслова, визначення категорії стану, проблема середніх станових значень дієслова.

Лексикологія французької мови

1. *Етимологічний склад французької мови*: корінні слова; слова іншомовного походження; запозичення.
2. *Типи запозичень у словниковому складі сучасної французької мови*: етимологічні дублети, гібриди; інтернаціональні слова.
3. *Словниковий склад як система*: традиційні лексикологічні угруповання; лексико-граматичні групи; неологізми; теорія семантичного поля.
4. *Синонімія/антонімія*: типи синонімів; джерела синонімії; полярність значення; морфологічна та семантична класифікація антонімів.
5. *Фразеологія*: різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць: семантичний, функціональний, контекстуальний; місце фразеології в сучасній англійській мові.
5. *Інтернаціоналізація французької мови* – національно-регіональні та локальні варіанти, діалекти.

Стилістика французької мови

1. Фонологічні виразні засоби та стилістичні прийоми сучасної французької мови, їх класифікація і характеристики.
2. Стилістичні прийоми синтаксису сучасної французької мови, їх класифікація і характеристики
3. Стилістична диференціація словникового складу сучасної французької мови: стилістичні функції нейтральних слів, слів високого та зниженого стилістичного тону.
4. Стилістична семасіологія – фігури якості, фігури кількості.
5. Фігури заміщення:
 - метонімічна група виразних засобів;
 - метафорична група виразних засобів;
 - каламбур, зевгма, іронія.

6. Текст і його основні параметри – дискретність, інтеграція та інформація. Функціональні стилі та підходи до типології текстів. Науковий стиль. Публіцистичний стиль. Художній стиль.

Повний перелік питань усіх екзаменаційних білетів містить таке співвідношення теоретичних питань: фонетика – 15%, граматики – 15%, лексикологія – 15%, стилістика – 15%.

Відповідь на питання включає визначення основних термінів, їх пояснення та підкріплення відповідними прикладами. Зайва інформація, що не є відповіддю на питання, не впливає на якість відповіді і не включається до оцінки.

СТРУКТУРА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З ФРАНЦУЗЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Програма фахового випробування з французької філології передбачає визначення рівня теоретичних мовних знань, умінь і навичок, вміння визначати мовні явища, здійснювати їхній лінгвістичний аналіз, коректно інтерпретувати їх з урахуванням особливостей мовної системи іспанської мови. Вступник повинен сформулювати основну ідею, розкрити суть поставленої проблеми, описати основні підходи, класифікації, принципи і підходи до визначення і вивчення вказаного мовного явища. Оцінюється вміння висловлюватися з необхідним ступенем тематичної складності, вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності, грамотне вживання термінології, гнучке використання лексико-граматичного матеріалу.

Фахове випробування з французької філології відбувається на основі завдання, яке абітурієнт отримує на окремій картці з номером. **Картка містить одне завдання**, формулювання якого є конкретним. Під час відповіді на **завдання** абітурієнт повинен дати **детальне роз'яснення** усіх термінів і понять, які вказані на картці та підкріпити власну відповідь адекватними прикладами та ілюстраціями мовного явища у необхідних контекстах.

Екзаменаційна комісія фіксує помилки й неточності у відповіді абітурієнта та заносить їх до протоколу відповіді. Після закінчення відповіді **екзаменатори задають питання** з поставленої проблематики. Питання комісії можуть бути спрямовані на уточнення, поширення, деталізацію та ілюстрацію

того лінгвістичного явища, яке вказане у картці абітурієнта і/або спричинене його висловлюваннями.

Процедура фахового випробовування

Фахове випробовування відбувається індивідуально з кожним абітурієнтом та триває не більше 20 хвилин (на одну особу). Для підготовки до відповіді абітурієнт має 10 хвилин. Одночасно в аудиторії, де проходить випробовування, може знаходитися не більш двох абітурієнтів.

Абітурієнт заходить в аудиторію, де відбувається випробовування, залишивши власні речі (верхній одяг, сумку, парасольку, тощо) у гардеробі або на окремому місці. Там само знаходяться будь-які пристрої та носії інформації (під час іспиту вони залишаються вимкненими). При собі абітурієнт має ручку з синім або чорним чорнилом.

Комісія надає абітурієнту білет та листок для нотаток, які повертаються до комісії після відповіді. Листок для відповідей використовується на власний розсуд абітурієнта.

Під час підготовки до відповіді не можна користуватися сторонніми джерелами інформації.

Під час відповіді абітурієнт спілкується з членами комісії, відповідає на додаткові питання та залишає листок підготовки.

Комісія не висловлює оціночних суджень під час відповіді, не надає правильних відповідей і не коригує відповідь абітурієнта. Комісія нотує усі помилки та зауваження в індивідуальний протокол. Оцінка за іспит виставляється колегіально на основі заповнених протоколів, як середнє арифметичне з округленням на користь абітурієнта.

Зразок завдання № 1

Décrire le nom comme une partie de la phrase . Indiquer les classes grammaticalement pertinentes des noms. Dites propriétés morphologiques , syntaxiques et sémantiques des noms.

Під час оцінювання комісія враховує загальну мовленнєву компетенцію абітурієнта, комунікативні навички та вміння спілкуватися іноземною мовою. Оцінка містить два компоненти – зміст і форму. **Зміст** включає правильність

визначень, пояснень і прикладів до заданого явища, **форма** включає показники грамотності (лексика, граматика, наголос, інтонація).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Відповідність рейтингових балів та національної шкали оцінювання визначається наступною системою оцінювання академічних знань і вмінь:

Кількість балів (max – 100)	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії
90 – 100	«Відмінно»	A	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, вміння аналізувати явища, які вивчаються, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
82 – 89	«Дуже добре»	B	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, з неточностями в застосовуванні теоретичних положень під час розв'язування практичних задач.
75 – 81	«Добре»	C	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, які, однак, містять певні несуттєві неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
69 – 74	«Задовільно»	D	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
60 – 68		E	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні відповіді, за слабе застосування теоретичних положень при

			розв'язанні практичних задач.
1 – 59	«Незадовільно»	FX	Виставляється за незнання основних фундаментальних положень, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Annie Monnerie-Goarin, Evelyne Sirejols. Champion 2 livre d'élève. CLE International. Mars 2001, 152 p.
2. Claire Miquel Grammaire en dialogues: niveau intermédiaire. -Clé International, 2007. - 128с.
3. Français, niveau intermédiaire DELF : підручник для вищ. навч. закладів / О. Л. Костюк. – Київ ; Ірпінь : Перун, 2004. – 224 с.
4. Grand-Clément O. Grammaire en dialogues : Niveau B1. Paris : Clé International, 2010. – 132 p.
5. Khovanskaïa Z. Stylistique française / З. И. Хованская, Л. Л. Дмитриева–М. : Высш. шк., 2004. – 415 с.
6. Monnerie-Goarin A. Champion 2 : cahier d'exercices / A. Monnerie-Goarin, M.-C. Kempf, E. Siréjols. – Paris : CLE International. Paris, 2002. – 94 с.
7. Monnerie-Goarin A. Champion 2 : méthode de français / A. Monnerie-Goarin, E. Siréjols. – Paris : CLE International. Paris, 2002. – 152 с.
8. Балли Ш. Упражнения по французской стилистике / Ш. Балли. – М.: Едиториал УРСС, 2009. – 272 с.
9. Балли Ш. Французская стилистика (Traité de stylistique française) / Ш. Балли. – М.: Эдиториал УРСС, 2001. – 392 с.
- 10.Иванченко А.И. Грамматика французского языка в упражнениях: 400 упражнений с ключами и комментариями. – СПб: КАРО, 2006. – 320 с.
- 11.Крючков Г. Г. Поглиблений курс французської мови / Г. Г. Крючков, В.С. Хлопук, Л.П. Корж та ін. – К.: Вища школа, 2000. – 399 с.
- 12.Крючков Г. Г. Французька мова: Початковий курс / Г. Г. Крючков. – К.: Вища шк., 2009. – 367 с.
- 13.Опацький С.Є. Français, niveau débutant: Підруч. для вищ. навч. закл. - К.; Ірпінь: "Перун", 2005. -312с.

14. Попова И.Н., Казакова Ж.А. Грамматика французского языка. Практический курс: Учебник для институтов и факультетов иностранных языков. - М., 2003. - 480с.
15. Самойлова О.П., Комірна Є.В. Практична грамати́ка французької мови: Навчальний посібник для студентів вищ. навч. закл. - К.: Видавничий дім "Ин Юре", 2008. - 512с.
16. Станіслав О. В. Stylistique française : Cours théorique et pratique : навч. посіб. / О. В. Станіслав. – Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. – 196 с.
17. Степанов Ю. С. Французская стилистика / Ю. С. Степанов. Французская стилистика. – М.: Едиториал УРСС, 2003. – 360 с.

Додаткова література

1. Бурбело В. Б. Лінгвопоетика французької словесності IX – XVIII ст. / В. Б. Бурбело. – К.: ВЦ "Київський університет", 1999. – 251 с.
2. Долинин К. А. Интерпретация текста: Французский язык / К. А. Долинин. – М.: УРСС, 2010. – 304 с.
3. Истомин В. С. Стилистика французского языка : Пособие / В. С. Истомин. – Гродно : Из-во ГрГУ, 2010. – 107 с.
4. Казарин Ю. В. Филологический анализ поэтического текста: Учебник для вузов / Ю. В. Казарин. – М.: Академический проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2004. – 432 с.
5. Кухаренко В. А. Интерпретація тексту : підруч. для студ. старш. курсів філол. спец. / В. А. Кухаренко. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 261 с.
6. Лінгвістичний аналіз. – К.: Академія, 2005. – 256 с.
7. Макарова Л. С. Стилистика французского языка (на фр. яз.) : Учебное пособие для студентов / Л. С. Макарова. – Майкоп: Изд-во АГУ, 2010. – 200 с.
8. Маслова В. А. Филологический анализ поэтического текста / В. А. Маслова. – Минск: Изд-во Минск. гос. ун-та, 1999. – 208 с.
9. Сеницын В. В. Практикум по стилистике современного французского языка. – М. : Просвещение, 2007. – 96 с.
10. Сеницын В. В. Стилистика современного французского языка : Курс лекций / В. В. Сеницын. – Тула : Тульский гос. ун-т, 2007. – 80 с.
11. Enseigner et apprendre la littérature aujourd'hui, pour quoi faire ?/ éd. J.-L. Dufays. – Louvain: Presses Universitaires de Louvain, 2007.
12. Grand dictionnaire de linguistique et des sciences du langage / J. Dubois, M. Giacomo, L. Guespin. – Paris : Larousse, 2007. – 576 p.
13. Hébert L. Méthodologie de l'analyse littéraire : analyse, dissertation, commentaire, compte rendu / L. Hébert. – Québec, 2011. – 119 p.
14. Kirilenko K. I. Analyse et interprétation du texte / K. I. Kirilenko, S. G. Saenko, N. M. Shevtsova, S. O. Shmeleva. – Kyiv : Видавничий центр КДЛУ, 2000. – 347 с.
15. Méthodes du texte : Introduction aux études littéraires / sous direction de M. Delcroix, F. Hallyn. – Bruxelles : Duculot, 1995. – 391 p.

16. Smouchtchynska I. À propos de la nouvelle théorie des figures stylistiques: problèmes principaux / I. Smouchtchynska // Стил ь і переклад. – 2014. – Вип. 1. – С. 105–123. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/stt_2014_1_9.
17. Smouchtchynska I. Stylistique des figures : les figures : Les tropes / I. Smouchtchynska. – Kiev : Centre d'édition et de polygraphie "Université de Kiev", 2008. – 206 p.
- Smouchtchynska I. Stylistique des figures : les figures non-tropiques / I. Smouchtchynska. – Kiev : Logos, 2010. – 312 p.